

Meetnet vlinders

September 2019

Beste teller,

Nog tot ver in september waren er mooie zomerse vlinderteldagen, maar de afgelopen dagen waren ronduit herfstig. Daarmee loopt het vlindertelseizoen ten einde (al mag er nog wel geteld worden bij mooi weer). Geef uw tellingen zo snel mogelijk door, dan gaan we aan de slag om de indexen en trends te berekenen!

Tellingen ingevoerd voor **1 november a.s.** kunnen worden gebruikt voor de index- en trendberekeningen.

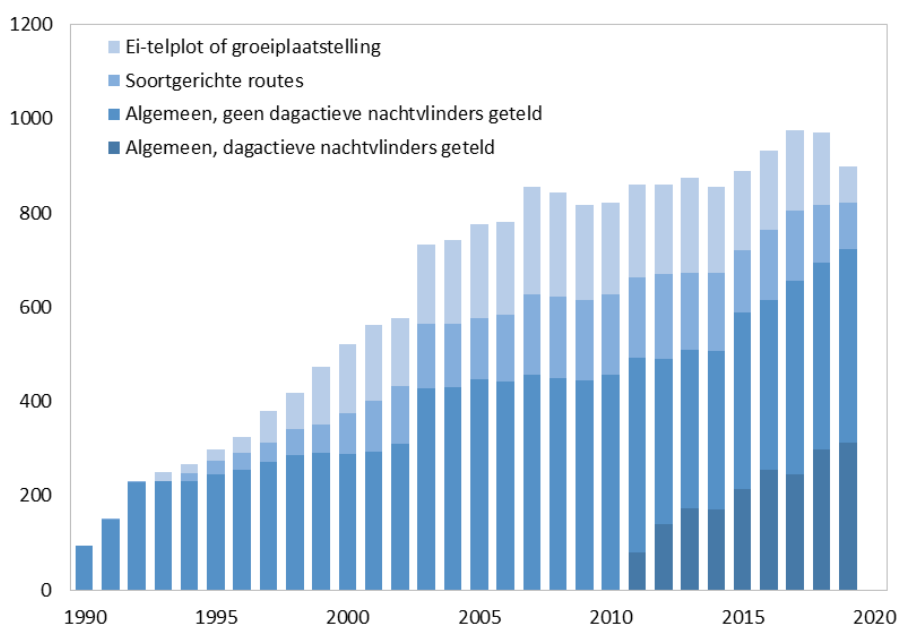
Tellingen invoeren en controleren

Nu het seizoen voorbij is, willen we zo snel mogelijk alle tellingen verwerken. Voer uw laatste tellingen (als u dat niet al gedaan heeft) a.u.b. zo snel mogelijk in op meetnet.vlinderstichting.nl.

De grafiek laat het aantal tellocaties zien zoals die tot nu toe zijn ingevoerd. Weer is een stijging te zien van het aantal algemene routes (en weer zijn dagactieve nachtvlinders op meer plekken geteld). Hulde! Het aantal soortgerichte routes daalt langzaam, omdat deze routes meer en meer worden omgezet in algemene routes (waar dus alle vlinders worden geteld).

Wel nog even aandacht voor alle tellers van ei-telplots: daar is nog een achterstand in het doorgeven. Geef uw ei-tellingen van gentiaanblauwtje of grote vuurvlinder snel door!

Heel belangrijk: ook als u niets gezien heeft, is dat een zeer waardevolle telling. Nulwaarnemingen zijn een wezenlijk onderdeel van het monitoren. Alleen zo krijgen we een reëel en goed beeld van de veranderingen in de vlinderfauna. Dus ook als u geen gentiaanblauwtjes-eitjes zag op uw plot, of een telling van een gewone route deed zonder vlinders te zien, is dit heel waardevolle informatie. Geef ze dus ook door!



Tellen via de Sovon Avimap app

Eerst goed nieuws. Sovon werkt momenteel aan een versie voor iPhone. Met een beetje geluk kan die volgend seizoen gebruikt worden.

Heeft u afgelopen jaar geteld via de Sovon Avimap app, zorg dan dat alle gegevens geüpload zijn, en controleer of alles goed in meetnet.vlinderstichting.nl is terechtgekomen. Want pas dan kunnen we ermee rekenen!

Dan is er nog iets belangrijks: er moet in meetnet.vlinderstichting.nl bevestigd worden dat er wel geteld en niets gezien is (voor zover relevant). Gaat u naar de site dan ziet u in het routeoverzicht iets als dit (het gaat hier om het laatste ingevoerde bezoek van 27-5-2019):

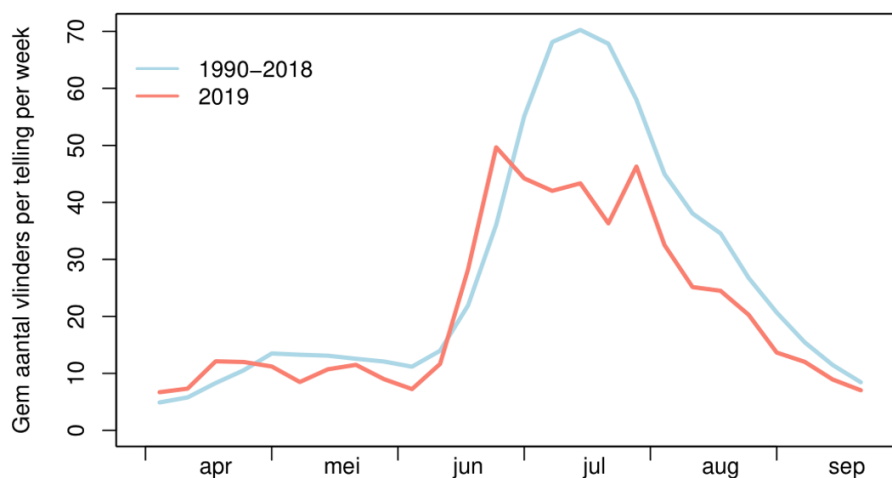
Bezoekdata

nr	bezoekdatum	begintijd	eindtijd	temperatuur	bewolking	windkracht	waarnemingen	dagactieve nachtvlinders	nectarplanten	hommels	verwijder
1	22-3-2019	12:40	12:50	16°C	0/8e	2	W	D	-	H	X
2	8-4-2019	12:45	12:55	18°C	0/8e	3	W	D	-	H	X
3	16-4-2019	12:59	13:11	16°C	0/8e	3	W	D	-	H	X
4	18-4-2019	12:53	12:58	18°C	0/8e	4	W	D	-	H	X
5	23-4-2019	12:40	12:50	20°C	4/8e	4	W	D	-	H	X
6	1-5-2019	16:11	16:17	15°C	0/8e	2	W	D	-	H	X
7	3-5-2019	16:32	16:32	25°C	3/8e	3	W	D	-	H	X
8	22-5-2019	13:01	13:08	16°C	4/8e	2	W	D	-	H	X
9	24-5-2019	12:46	12:51	21°C	1/8e	3	W	D	-	H	X
10	27-5-2019	16:03	16:03	20°C	3/8e	2	W	!	!	!	X

Bij het laatste bezoek staat een rood uitroepteken bij dagactieve nachtvlinders, nectarplanten en hommels. Klik op elk van de drie rode uitroeptekens en geef antwoord op de vragen. Want pas dan staat het goed in de database en kunnen wij het gebruiken.

Aantal vlinders

Met de gegevens die al wel binnen zijn, hebben we weer de bekende berekening gemaakt van het gemiddeld aantal vlinders per telling per week. Het is meteen duidelijk dat zowel in het voorjaar als in de zomer veel minder vlinders gevlogen hebben dan gemiddeld tussen 1990 en 2018. Dat hadden we ook wel verwacht na de grote droogte van 2018, maar het is in dit geval toch jammer dat de voorspelling ook is uitgekomen.



Route Galgenberg bij Harderwijk

Teller Harm Werners telt al vanaf het begin van het meetnet in 1990 een route bij Harderwijk. Heel waardevol, zo'n lange reeks! Hij schreef:

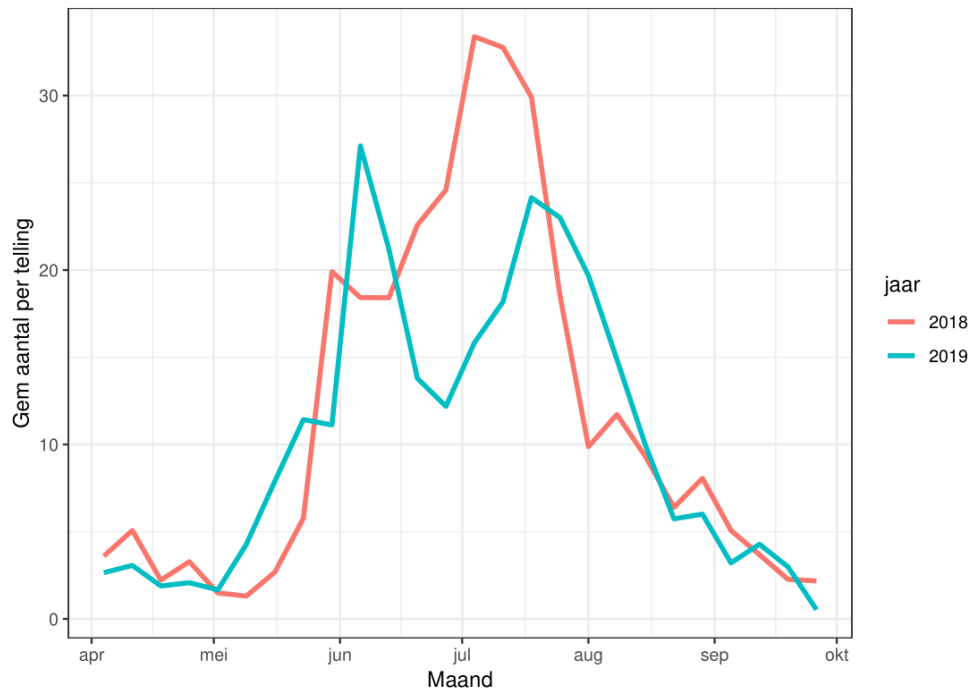
Het 30^e teljaar zit er bijna op. Geen spectaculair nieuws. Het zijn de kleine dingen die het doen. Op de hoek van sectie 7 van de Galgenbergroute in het Harderwijker bos zien we elk jaar wel een paar Verbena's. Niet de voor veel vlinders aantrekkelijke tuinplant bonariensis, maar de officinalis. We zien op de bloemetjes van dit 'wilde' familielid eigenlijk nooit foeragerende vlinders, maar op 30 augustus bleek een klein geaderd witje ontdekt te hebben dat er best nectar valt te halen.

In sectie 3 staat een aantal vlierstruiken. Ook hier een leuke verrassing. Een gehakkelde aurelia deed zich tegoed aan het sap van de rijpe bessen.



Hommels

De grafiek met het gemiddeld aantal hommels per telling per week in de vorige nieuwsbrief klopte wel qua vorm, maar de aantallen op de y-as waren niet juist. Hier de juiste grafiek, bijgewerkt tot en met de laatste week van september. Het patroon blijft onveranderd: eerst alleen koninginnen tot begin mei, dan komen de werksters. We hebben (nog) geen verklaring voor de twee pieken in 2019. Maar door te blijven tellen, gaan we ongetwijfeld in de toekomst meer grip krijgen op de aantalsontwikkelingen bij hommels.



Het vlindermeetnet en de stikstofdiscussie

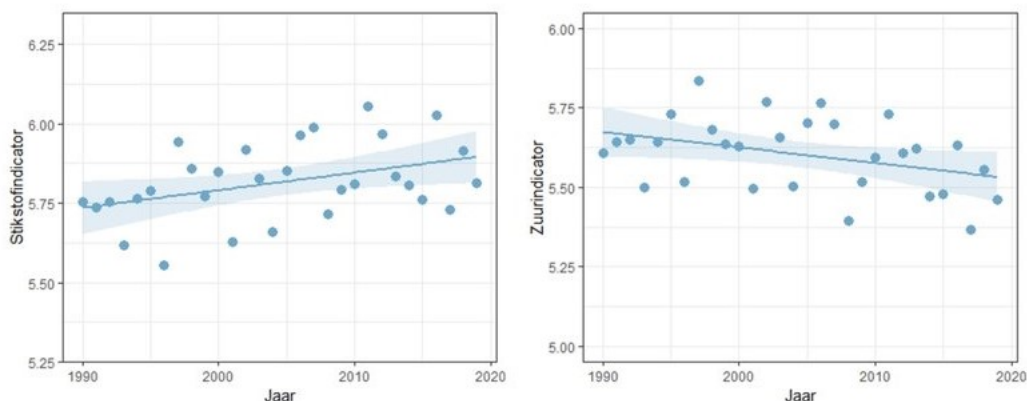
Het is volop in het nieuws: stikstof daalt neer in bermen, parken en natuurgebieden en zorgt voor een groot verlies aan biodiversiteit. De Commissie Remkes heeft signaleerd dat er behoefte is aan betere monitoring van deze veranderingen. Daarmee kan ook herstel van biodiversiteit bij afname van de stikstofbelasting in beeld worden gebracht. Voor vlinders zijn er al veel gegevens voorhanden.

Lees het hele verhaal op

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=25523>.

Kern van het verhaal: met uw tellingen hebben we een indicator kunnen maken die laat zien dat stikstofminnende vlinders het beter doen dan stikstofmijders, en zuurminnende vlinders beter dan zuurmijders. We zullen deze indicator (opnieuw) onder de aandacht brengen van de overheid, omdat uw tellingen meteen inzicht geven in de effecten van stikstof op de biodiversiteit (en vlinders in het bijzonder). Dat komt doordat vlinders een heel korte generatietijd hebben en zo heel snel reageren op veranderingen.

Wordt ongetwijfeld vervolgd.



Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnetten@vlinderstichting.nl.

Landelijke dag

Zet hem vast in uw agenda: zaterdag 7 maart 2020 is de Landelijke Dag weer in Wageningen!

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Vlinders

Chris van Swaay

José Kok, Kars Veling en Kim Huskens

Tel.: 0317 467346

meetnetten@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.